

Västernorrland

Version 3 (2010-01-19)

Remiss med diskussionsfrågor

Möjligheternas Västernorrland

—

förslag till politiska riktlinjer för Västernorrland 2011 - 2014

Socialdemokraterna i Västernorrland har utsett en Valprogramgrupp med ansvar för att skriva förslag till regionalt valprogram för mandatperioden 2011 – 2014.

Vi har inledningsvis valt att kalla detta för politiska riktlinjer.

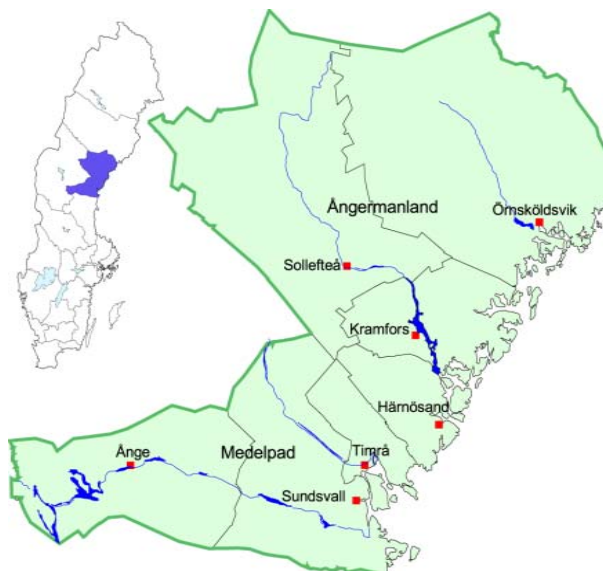
Detta är gruppens utkast/förslag till program/riktlinjer.

Programmet kommer slutligen att fastställas vid vår distriktskongress, 17-18 april 2010 i Sollefteå.

Vi vill nu ha synpunkter och förslag från arbetarekommuner, s-föreningar, medlemmar, fackliga organisationer, sympatisörer och väljare på våra idéer.

Vilka är de viktigaste, konkreta frågorna som vi som socialdemokrater skall driva de närmaste åren.

Maila era förslag och synpunkterna till; info@vasternorrland-sap.se
senast 25 februari 2010. (Använd gärna rubriken, Möjligheternas Västernorrland)

Innehållsförteckning

Möjligheternas län	3
Västernorrland i arbete	4
Gods arbetsvillkor	4
Visst finns det jobb i Västernorrland	5
Ett Västernorrland för företagande	6
Jobb för alla	7
Utbildning till jobb	8
Vad tycker du?	8
Välfärd i världsklass	9
Välfärd i hela Sverige	9
Kunskap och utbildning	9
God vård i livets alla skeden	10
God hälsa genom livet	10
Vad tycker du?	11
Ett län med god livskvalitet	12
Ett grönt län ger en god miljö och nya jobb	12
En god fritid för kreativitet och folkhälsa	13
Närhet och delaktighet	13
Vad tycker du?	14

Möjligheternas län

Många av oss är födda i Västernorrland och andra är inflyttade. Vi lever här och vill ha möjligheter att bo, arbeta och förverkliga våra drömmar här i Västernorrland.

Vi vill samtidigt ha möjligheter att vara mitt i Världen och enkelt förflytta oss för både utbildning, jobb och fritid.

Vi Socialdemokrater vill föra en politik som ger alla Västernorrlänningar möjligheter och framtidstro.

Västernorrland är mångdimensionellt. Vi är ett län med stora ytor, som ger oss såväl möjligheter som utmaningar. Här finns stora skogar, vacker natur och gott om frisk luft. Det ger möjligheter till arbete och försörjning inom vissa branscher. Det ger också möjligheter till ett gott och rikt friluftsliv. Men våra avstånd ger oss även utmaningar. Vi måste tänka en gång extra för att hitta lösningar för jobb, bra utbildningsmöjligheter, sjukvård och omsorg, goda transporter, närhet och kommunikationsmöjligheter för alla. Det förutsätter också att politiken hänger ihop, nationellt, regionalt och lokalt.

Vi Socialdemokrater i Västernorrland har visioner för ett bättre Västernorrland.

Ett Västernorrland där våra speciella förhållanden är en styrka för oss och där alla länets invånares potential och möjligheter tas till vara.

Detta är vår vision för att bygga ett möjligheternas Västernorrland!

Västernorrland i arbete

Rätten och möjligheten att ha ett arbete är grunden i möjligheternas Västernorrland. Människornas vilja till arbete är vår största tillgång. Arbete ger inkomst, tillhörighet och utveckling för den enskilde samtidigt som det bygger samhället och skapar grunden för vår gemensamma välfärd. Situationen på arbetsmarknaden är svår nu och de närmaste åren står vi inför en situation där ännu fler riskerar att slås ut från arbetslivet. Det kan vi socialdemokrater aldrig acceptera. Alla människors rätt till arbete är vår viktigaste uppgift.

Goda arbetsvillkor

På en snabbt förändrlig arbetsmarknad krävs en aktiverande arbetsmarknadspolitik. Människor måste rustas för att få jobb, istället för att kontrolleras och jagas.

Vi är övertygade om att utbildning är en viktig nyckel ut ur krisen. Det står utom allt tvivel att investeringar i utbildning betalar sig.

Vi behöver en stark och moderniserad arbetslinje med en politik för entreprenörskap som skapar jobb. En aktiv utbildnings- och arbetsmarknadspolitik som skapar möjligheter att komma vidare till nya jobb, och en väl fungerande inkomstrygghet om vi förlorar jobbet.

Den socialdemokratiska politiken handlar om att öka tillväxten och hindra utslagning från arbetsmarknaden.

Vi vet samtidigt att en stor generationsväxling kommer ske inom det närmaste decenniet. Det är viktigt att arbetsgivare tar tillvara den kunskap de som arbetar innehar idag, för att överföra den till de som ska efterträda dem. Generationsväxlingen kan även ge möjligheter till en jämnare könsfördelning på många arbetsplatser.

Starka fackföreningar är grunden för balans, ordning och reda på svensk arbetsmarknad. Utvecklingen i Sverige visar att en arbetsmarknadsmodell där rimligt jämbördiga parter träffar avtal är både konkurrenskraftig, klarar strukturomvandlingar och bygger broar till framtiden.

Kollektivavtal är ett av medlen för att upprätthålla denna ordning.

Kollektivavtalsmodellen leder till att både arbetsgivare och arbetstagare har tydliga och stabila spelregler för ordning och reda på arbetsmarknaden.

En av förutsättningarna för att arbetet långsiktigt ska vara en del av det goda livet, är ett arbetsliv som inte förbrukar och sliter ut. Människor måste få ökad delaktighet, möjlighet att påverka sin arbetssituation och arbeta i en bra arbetsmiljö. På så sätt kan fler bidra mer till vår gemensamma välfärd.

Visst finns det jobb i Västernorrland

Inom ett antal branscher som har stor betydelse för samhället och ger möjlighet för tillväxt är det särskilt viktigt att Västernorrland fortsätter att utvecklas. Exempel på sådana områden är utvecklingen av nya företag på miljöteknikområdet, inom upplevelse- och besöksnäringen. Inom länet finns en mångfald av olika näringar och arbetstillfällen. Tjänstesektorn växer i hela länet. Besöksnäringen är även en växande bransch, med allt fler anställda, där marknadsföring kan ge fler såväl nationella som internationella gäster.

Inom hälso- och sjukvården finns goda möjligheter kring forskning, som på sikt kan ge nya jobb. Även fortsättningsvis finns det ett flertal större företag, med många anställda och stor betydelse för sina orter. Dessa företag, inte minst våra basindustrier har en viktig roll för näraliggande industrigrenar.

Västernorrland ska ha höga ambitioner att vara med i teknikens framkant och profilera sina grund- och spetsutbildningar, bl.a. genom Mittuniversitetet. Många av de nya jobben kommer att skapas i små och medelstora företag. Därför krävs en ökad samverkan mellan universitetet och näringslivet i hela regionen. Mittuniversitetet bör tilldelas resurser för att delfinansiera kortare forsknings- och utvecklingsuppdrag för sådana företag. I dag bedrivs framgångsrik forskning inom skogsnäringen, industriell informationsteknologi och digitala tjänster.

Energi är ett mycket viktigt område där vi idag kommit långt inom forskning och utveckling när det gäller förnyelsebara energier och effektivisering. Nästa steg är att gå från innovation och forskning till tillverkning.

Vi vill också arbeta fram regionala framtidsprogram för de kreativa branscherna som sysselsätter allt fler i vårt län, musik och upplevelseindustrin.

För oss socialdemokrater är satsning på kommunikationer en avgörande fråga för Västernorrlands utveckling och för att hela landet ska leva. De senaste årens utveckling har visat att marknaden inte tar regionalpolitiskt ansvar. Den politiska styrningen av landets infrastruktur måste därför stärkas så att hela landet får tillgång till väl fungerande kommunikationer.

Botniabanan är hittills den enskilt viktigaste satsningen för att skapa förutsättningar för näringsliv och människor att forma sin framtid i Västernorrland. Nu kan vi vara med och erbjuda ett effektivt järnvägsnät för godstransporter. Men Botniabanan får också stor betydelse för oss som människor, när arbetsmarknadsområdena vidgas. Nu krävs att investeringar görs på Ådalsbanan, Ostkustbanan och Mittbanan så att vi uppnår samma möjligheter i hela länet. Det skall vara enkelt att pendla till jobb och utbildning.

För ett län som Västernorrland, med långa avstånd till marknaderna kommer flyget fortsatt att ha stor betydelse för såväl näringslivets som privata persontransporter.

Mot bakgrund av de stora export- och skatteintäkter som genereras i länets näringsliv är det en självklarhet att staten även i framtiden skall ta ansvar för länets flygplatser.

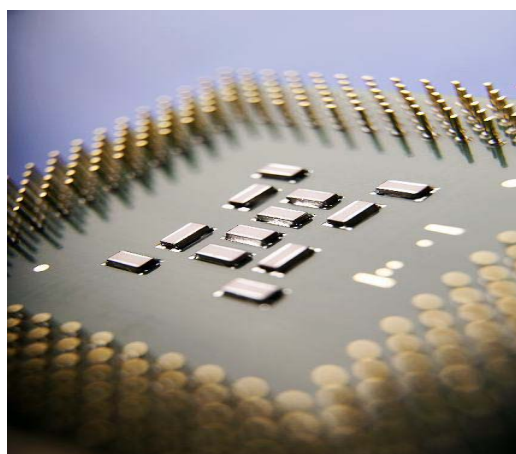
Ett Västernorrland för företagande

Västernorrland behöver fler entreprenörer. Människors vilja och förmåga att starta, driva och utveckla företag är avgörande för en positiv utveckling. Politiken måste därför utformas för att främja en omfattande och nyskapande företagsamhet. Nya arbetstillfällen måste hela tiden skapas. Fler människor måste kunna och våga starta företag. För att nå dit behöver förståelsen för människors drivkrafter att starta företag öka och attityden till företagare och företagsamhet bli mer tydligt positiv. För många är företagandet en livsstil och en chans att förverkliga en dröm, inte i första hand en väg till ekonomisk rikedom. Näringspolitikens fokus förändras och kompletteras. Hittills har storföretagens villkor dominerat. Nu behövs starkare fokus på småföretagens specifika förutsättningar. Vi vill investera i mer kunskap och erbjuda ett bättre innovationsklimat i vårt län. Västernorrland ska ha en mest framtidsinriktad politik för entreprenörer och företagare. Det kräver att det blir en naturlig del av undervisningen i alla grund- och gymnasieskolor, gärna genom praktiskt arbete.

Vi behöver också underlätta för människor att växla mellan anställning och företagande. Det sociala skyddsnätet måste utformas på ett sätt som underlättar denna växling.

Bara en fjärdedel av antalet företagare är kvinnor. Flera studier visar att kvinnliga företagare har svårare att finansiera sin verksamhet. Särskilda insatser behövs för att se till att det finns riskkapital också i de mindre teknikintensiva branscher där kvinnor oftare finns. Det finns även många som haft företag i andra länder, som bor i Västernorrland och skulle kunna bli framgångsrika företagare med rätt stöd, t.ex. från Almi. Satsa på mer offentlig såddfinansiering genom exempelvis mikrolån och mikrofinansiering till nya typer av företag och affärsidéer som har svårt att få finansiering på annat sätt.

Även inom företagsstyrelserna är det viktigt att kvinnor finns med. Vårt mål är att hälften i bolagsstyrelserna är män och hälften kvinnor.

Jobb för alla

Dagens arbetsmarknad är tuff för många människor. Extra stora är svårigheterna för ungdomar, lågutbildade, människor med utomeuropeisk bakgrund och med människor med funktionsnedsättning. Vi ser också stora orättvisor mellan mäns och kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden.

Ungdomsarbetslösheten växer på ett oroväckande sätt och riskerar leda till att många unga ges en dålig start i arbetslivet. Sommarjobb är ofta många ungdomars första kontakt med arbetslivet. Därför är det en prioriterad uppgift att länets offentliga arbetsgivare kan erbjuda sommarjobb till ungdomar. Kommunerna bör utveckla konkret samarbete med lokala företag för att kunna möta det faktum att väldigt många ungdomar inte kan hitta ett sommarjobb eller praktikplats på egen hand.

En viktig faktor för att få jobb är att ha gymnasiekompetens, och därför är det prioriterat att ge unga utan fullständig utbildningen möjligheter att läsa in gymnasiet.

Västernorrland måste bryta de diskriminerande barriärer som idag håller tillbaka människor från och på arbetsmarknaden. Arbetsgivare måste bli bättre på att ta tillvara sin mångkulturella kompetens, ge lika villkor för kvinnor och män, möta funktionshindrade på deras villkor och aldrig låta någon behandlas illa beroende på sin sexuella läggning och identitet.

Människor med utländsk bakgrund ställs ofta vid sidan av arbetsmarknaden. Den kulturella och etniska diskrimineringen måste upphöra. Offentliga arbetsgivare bör gå i täten för metoder som stimulerar kompetensbaserad rekrytering genom till exempel anonyma jobbansökningar, tydliga mångfaldsmål för rekrytering och värdesättande av kulturkompetens och kunskaper i främmande språk.

Vår arbetsmarknadspolitik utgår från att varje människa är en tillgång för samhället. Även människor med funktionshinder står i större utsträckning än andra utanför arbetslivet. Vi vill utarbeta ett regionalt program för att stärka det sociala företagandet i Västernorrland. Föreningar och företag utan vinstsyfte som kan utgöra ett alternativ eller övergångsvis arbetsmarknad för personer med funktionsnedsättning. Vi vill helt enkelt att det ska bli lättare att ”Starta eget tillsammans!”

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Orättvisa villkor mellan kvinnor och män är fortfarande ett faktum. Löneskillnaderna är fortsatt stora och oacceptabla. Kvinnors möjligheter till karriärutveckling får stå tillbaka, då kvinnor ofta tvingas ta huvudansvaret för hem och familj. Fortfarande tycks finnas en norm i samhället där män inte ska förändra sitt deltagande i arbetslivet på grund av barn. Att nå mer rättvisa villkor handlar därför inte bara om att stärka kvinnors rätt, utan också om att förändra synen på jämlikhet mellan kvinnor och män.

Deltidsarbete är fortfarande vanligt för många kvinnor och unga människor. Kvinnor får även i högre grad tidsbegränsade anställningar istället för fasta heltidsanställningar som dominerar bland män. Västernorrlands kommuner och landstinget ska under kommande mandatperiod fortsätta med att genomföra satsningar så rätten att jobba heltid kan bli verklighet.

Korta tidsbegränsade anställningar innebär mindre frihet och sämre möjligheter till utveckling i jobbet. Detta påverkar även hälsan negativt. Västernorrlands kommuner och landstinget ska skapa mönsterarbetsplatser och på så sätt utgör goda föredömen. Orättvisorna i arbetslivet bidrar starkt till att klyftorna mellan kvinnor och män består livet igenom.

Utbildning till jobb

Morgondagens arbetsmarknad blir alltmer rörlig, och kräver ett livslångt lärande. Det livslånga lärandet kommer att få allt större betydelse i framtiden och möjligheten till en andra och tredje chans till utbildning behöver förbättras. Här har folkbildningen, kvalificerad yrkesutbildning och folkhögskolornas en viktig roll. Därför är det viktigt att finna former för studiefinansiering även för dem som varit yrkesaktiva länge. Det livslånga lärandet kan ske i olika former, såsom formell utbildning, ickeformell samt informellt lärande och anordnas av olika utförare. Folkbildningens unika möjligheter bör tas tillvara. Det är viktigt att använda och utveckla metoder för validering så att erfarenheter, kunskaper och kompetens kan synliggöras.

För de som väljer en mer praktisk yrkesinriktning vill vi utveckla yrkesförberedande lärlingsprogram inom gymnasieskolan. Det är viktigt att koppla ihop entreprenörskap och skola. Utbildningsinsatserna måste stämma överens med den framtida arbetsmarknaden.

Möjligheterna till kompetensutveckling på jobbet måste bli mycket bättre. Även tiden mellan två jobb ska vara en tid av lärande och utveckling – inte en tid av utslagning.

Universitetet och forskningsinstituterna är oerhört viktig för vårt län och för vårt näringsliv. Universitetet måste ges förutsättningar att bidra till kompetens och att forska inom områden som bidrar till att stärka våra viktiga basindustrier.

Vad tycker du?

Vad är ett gott arbete för dig?

Hur kan politiken bidra till att skapa ett gott arbete?

Vilka jobb kommer att finnas i Västernorrland i framtiden?

Finns det utbildningsmöjligheter i Västernorrland till dessa jobb?

Hur kan politiken bidra till att skapa fler jobb?

På vilka villkor ska man kunna utbilda sig till nya jobb?

Är det rimligt att man skapa egna jobb?

Övriga synpunkter?

Välfärd i världsklass

Möjligheternas län ger tillgång till välfärd för alla i Västernorrland. Ingen del av den gemensamma välfärden – vård, skola och omsorg – ska vara en del marknadsekonomin och drivas av vinstintressen. Den är och skall vara gemensamt finansierad och ska finnas tillgänglig för alla. Det är grunden i vår välfärd och ska bygga på individernas behov.

Välfärd i hela Sverige

För att stärka vår röst i landet måste vi samla oss i Västernorrland. Kommuner, landsting och länsstyrelse måste bli bättre på att gemensamt driva frågor för Västernorrland.

Kampen om de gemensamma resurserna i Sverige blir bara tuffare och tuffare. Vi måste själv se till att vår röst både hörs och ger resultat.

Vi socialdemokrater kommer aldrig att tillåta att våra gemensamma tillgångar säljs. Statliga tillgångar ska fortsatt vara gemensamt ägda med en socialdemokratisk regering. Från Västernorrland är vi aktiva i diskussionen med staten om hur dessa näringar kan utvecklas och bidra till vår gemensamma välfärd.

Det är viktigt att staten tar ett ansvar för servicen och ägandet i hela länet. Det får inte bli så att en rimlig närhet till apotek, vårdcentraler, eller omsorg ska äventyras av marknadskrafterna. Staten måste ha ett övergripande ansvar för att samhällets basservice upprätthålls.

Vi kommer att verka för att de regionalpolitiska stöden används till de regioner som behöver stöd för att klara sina välfärdsuppgifter. En viktig faktor för att hela landet ska leva är den skatteutjämning som sker mellan Sveriges kommuner, som syftar till att ge likvärdiga villkor över hela landet. Vi behöver långsiktiga och stabila spelregler för att kommuner och landsting skall kunna planera och leverera den välfärd våra medborgare efterfrågar. Skatteutjämningen har här en oerhört viktig roll.

Kunskap och utbildning

God utbildning och kunskap hos människor är grunden för både personligt välmående och samhällets utveckling. Samhället är beroende av välutbildade medborgare, som kan arbeta, tillverka, komma på nya idéer, sälja tjänster och entusiasmera andra till att utvecklas. Utbildning är basen för att det ska fungera.

Från första dagen på förskolan, tills universitetsutbildningen är avklarad, ska skolan ha hög kvalitet. Skolan ska finnas för att utbilda och utveckla eleverna och studenterna. Därför är vårt mål att alla skolor i hela länet ska vara bra skolor, och alla barn och ungdomar ska få en god och likvärdig utbildning.

Förskolan ger barn utvecklingsmöjligheter, men även möjligheter för föräldrarna att arbeta. Barnen ska ha rätt till förskola och att umgås med sina föräldrar, oavsett vilka arbetstider föräldrarna har. Därför är nattöppen förskola ofta en förutsättning i dagens arbetsliv.

Det kräver långsiktighet och ansvarstagande av beslutsfattare på alla nivåer. Skolan ska alltid anpassas till de behov barnen och samhället har för stunden och det förutsätter också tydliga kvalitetskrav från förskola till yrkes- och högskoleutbildningarna. Alla utbildningar ska vara bra och användbara utbildningar som stärker den enskildes utveckling och möjligheter.

God vård i livets alla skeden

För oss är det en självklar grund och ett centralt mål för framtiden att alla i hela länet kan få en god kvalitetssäkrad och tillgänglig vård. Det förutsätter att vården är offentligt finansierad och styrs utifrån människors behov – inte efterfrågan eller vinstintressen. Med nuvarande lagstiftning kan vi inte stoppa privata vårdgivare, men det är viktigt att vi ställer samma krav på privata vårdgivare som den landstingsdrivna.

För att klara en likvärdig hälso- och sjukvård för alla medborgare vill vi fortsätta utvecklings- och förändringsarbetet så att vi långsiktigt kan säkerställa hög kvalitet och tillgänglighet. För det behöver vi klara såväl en stark ekonomi som kompetensförsörjning så att vi också har förmåga att ta tillvara nya medicinska metoder, behandlingar och läkemedel, som ofta är kostnadskrävande. God tillgänglighet genom livets alla skeden och oavsett var man bor i länet förutsätter också fortsatta satsningar på utveckling av IT i vården. Målet är klart, för oss handlar det om att säkerställa en god hälso- och sjukvård för hela länets befolkning.

God hälsa genom livet för alla

Det förebyggande folkhälsoarbetet kan aldrig nog värderas. Det är grunden för den enskildes livskvalitet men också långsiktigt för en positiv utveckling i länet. Ett brett och bra folkhälsoarbete är också förutsättningen för en effektiv och bra sjukvård i framtiden. Vi vill att alla västernorränningar ska kunna nå sina egna mål i livet och delta i samhällsutvecklingen, för vi vet att en god hälsa är avgörande för medborgarens möjligheter till en god livskvalitet.

Därför vill vi intensifiera och utveckla folkhälsoarbetet genom att bl.a. samarbeta med kommunerna stärka barns och ungdomars hälsa och uppväxtvillkor. Trygga och goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar är avgörande för folkhälsan på lång sikt.

Tillsammans med kommunerna vill vi också säkerställa att den gemensamma folkhälsopolitiska strategin genomförs genom bl. a ett aktivt arbete mot övervikt, alkohol- och tobaksbruk.

Det finns även ett ökande problem med övervikt och mental ohälsa. Kopplingen mellan kultur och en god hälsa är numera fastställd och i det arbetet ska landstinget i Västernorrland fortsätta bidra med stöd till projekt och verksamheter. Kulturen ska vara ett viktigt verktyg i folkhälsoarbetet.

En jämlik och rättvis vård är kärnan i Hälso- och sjukvårdslagen. Respekt för människors lika värde, värdighet och integritet. De med störst behov ska ges företräde. Öka kunskapen om hur kulturella skillnader kan påverka samspelet mellan patient och personal. Mer insikt om sambanden mellan social utsatthet och ohälsa. Det finns tydliga skillnader i hälsoarbetet på grund av kön, sexualläggning, utbildningsnivå, religion, födelseland mm, dessutom skillnader i landet och i länet. Könsskillnader bör belysas mer. En jämlik vård är en vård som tar hänsyn till skillnaderna i människor individuella behov.

Vi ska bereda plats för nyheter och innovationer. Vi behöver välja vilka nya metoder och arbetssätt som är mest angelägna. Samtidigt behöver vi prioritera bort vissa delar av den verksamhet vi har idag som inte är till nytta för patienten. Detta prioriteringsarbete ska se långsiktigt och redovisas öppet.

Vad tycker du?

Vad är en bra skola för dig?

Vad är god kvalitet i sjukvården för dig?

Hur vill du leva när du är gammal?

Hur vill du bo?

Övriga synpunkter?

Ett län med god livskvalitet

Möjligheternas Västernorrland ger god livskvalitet. Vi behöver en bra miljö, goda möjligheter till en givande fritid.

Ett grönt län ger en god miljö och nya jobb

Klimatförändringarna påverkar hela världen inte minst i norrland. Vi måste alla ta ansvar för den förändring vi skapar genom vårt sätt att bo, leva, och förflytta oss.

Vi behöver bland annat energieffektivisera och bryta oljeberoendet. Det sker både genom stora investeringar i ny teknik och små steg i det vardagliga livet.

Alla ska ha möjligheterna att värna om miljön och den offentliga sektorn måste vara en förebild för det arbetet. Vi kommer att behöva förändra vårt sätt att transportera oss, värma våra hus och hur vi konsumerar. Samtidigt måste vi se möjligheterna i förändringen. En satsning på miljön ger en bättre livskvalitet med renare luft och en fortsatt biologiskt mångfald. Som västernorrlänning ska det vara enkelt att bry sig om miljön. Avfallshanteringen och sopsorteringen ska fungera och kollektivtrafiken måste utvecklas i hela länet. Alla i hela konsumtionskedjan måste ta ansvar för sin egen sopsortering och på så sätt bidra till miljön. Som företagare ska det löna sig att arbeta med klimatfrågor och den offentliga sektorn ska använda miljökrav i samband med upphandlingar.

Genom att vara ett föredöme i den offentliga sektorn kan vi skapa en efterfrågan på ekologiska och närproducerade produkter. Därför måste vi ges möjlighet att kraftigt öka andelen av dessa i exempelvis skolan, äldreomsorgen och vården. På detta sätt kan vi ta ett steg på vägen till att den offentliga sektorn ska vara ett föredöme för hur man kan arbeta för ett hållbart samhälle. Målet måste vara att miljöcertifiera den offentliga sektorn.

Vi socialdemokrater tror att förändringar också innebär nya möjligheter till tillväxt och jobb.

Vi måste ha kunskap och kreativitet för att skapa sysselsättning genom förändring av vårt sätt att använda naturresurser.

Miljö och klimatfrågan måste tas på största allvar. Genom skogen, vattenkraften och tillgång till områden för vindkraft har Västernorrland unika möjligheter att medverka till utvecklingen mot ett mer uthålligt och förnyelsebart energisystem.

Skogen har en nyckelroll i omställningen till en långsiktigt uthållig värld. Genom biobränslen kan vi minska tillförseln av koldioxid till atmosfären. Genom byggande i trä nyttjar vi förnyelsebara råvaror samtidigt som även det bidrar till att minska koldioxidutsläppen.

Men vi ska också tillse att de ur biotopsynpunkt unika skogar och ekologiskt känsliga miljöer ska sparas till eftervärlden. Redan idag har vi i Västernorrland tagit ansvar för att nå Sveriges mål om skydd av skog med känsliga biotoper. Våra naturliga förutsättningar med rik tillgång på natur kan och måste kombineras med ekologiskt hållbara satsningar. Både för besökare och länsinvånare.

Besöksnäringen är en växande nya näring i länet. Den måste stärkas genom flexibilitet i regelverk och beslut kring etableringar. Vi måste skapa nya möjligheter för samverkan och kompetensutveckling som stöd för nya näringar t.ex. upplevelsenäringarna.

En god fritid för kreativitet och folkhälsa

En kreativ, spännande och utvecklande fritid för alla västernorrälänningar skapar livskvalitet och en bra folkhälsa. Det är viktigt – inte minst för de unga. Alla unga ska ha möjlighet att utöva en idrott, ett kulturellt intresse och ha en fritidssysselsättning tillsammans med sina vänner. Att delta i ett lag eller en grupp ger en känsla av samhörighet.

Genom att ta tillvara på de ungas engagemang kan vi främja integration, delaktighet och jämlikhet. Samtidigt som det stora engagemanget är viktigt så behövs det förebilder. Alla ska kunna ta del av scenkonst och stora idrottsarrangemang. Det ger en ökad livskvalitet och ger utövarna en möjlighet att vara med och utveckla vårt län. Vi vill satsa på idrott och kultur som alla kan delta i och ta del av. Även om de stora kulturhusen finns på de större orterna får vi inte nöja oss med det. Vi kommer att verka och bidra till att kulturen sprids i hela länet, såväl musik, teater, dans som konst. För oss socialdemokrater är kultur en viktig framgångsfaktor för vårt län.

Närhet och delaktighet

Samhällsarbetet måste alltid bygga på tilltron till medborgarnas eget engagemang.

Globaliseringen innebär nya utmaningar för den demokratiska delaktigheten.

Många politiska beslut, som tidigare kunde tas på nationell nivå, kräver idag internationell samordning. Det är en förutsättning för demokratins handlingskraft, men riskerar också öka avståndet till väljarna. Därför måste arbetsformer och beslutsprocesser inom alla politiska organisationer och på alla politiska nivåer ses över och vidareutvecklas i syfte att skapa större insyn, kontroll och delaktighet.

Vi vill stärka demokratin och göra politiken öppen och tillgänglig för människors engagemang och delaktighet i arbetet för framtiden och utvecklingen. En viktig förutsättning i demokratiarbetet är ett offensivt folkbildningsarbete där människor ges möjlighet till delaktighet genom ökad kunskap. Folkrörelserna som idémodell lever – både i traditionella och nya former.

För demokratin är det viktigt att vi lyssnar, deltar och stärker även de nya folkrörelsernas engagemang i nya men för samhället och demokratin viktiga frågor.

Vad tycker du?

Hur kan Västernorrland minska sitt energianvändande?

Vad är livskvalitet för dig?

Känner du dig delaktig i samhället?

Hur kan politiken bidra till att du får inflytande och delaktighet i samhället?

Övriga synpunkter?